

**Приватний вищий навчальний заклад
«Медико-Природничий Університет»**

м. Миколаїв

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Психологічне консультування та корекція
Освітньо-професійна програма	Психологія
Освітньо-професійний ступінь	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	III рік, семестр 6
Кількість кредитів ECTS/ Обсяг	Кредитів 3 усього годин 90 лекцій 22 семінарські 20 самостійна робота 48
Викладач ПП	Куліш В.І.
Е-mail, контактний телефон викладача	
Посилання на сайт	
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	Дисципліна «Психологічне консультування та корекція» призначена для поглиблення фахових компетентностей студентів-психологів. Основний акцент робиться на вивченні основної проблематики психоконсультування та психокорекції як окремих видів психологічної практики, а також про їх місце і роль в сучасній психологічній практиці. Курс спрямований на формування у студентів здатності проектувати, організовувати та здійснювати психологічно ефективну консультативну діяльність з різними категоріями клієнтів та здатності надавати консультативно-корекційну допомогу громадянам, які перебувають у кризових ситуаціях, а також проводити відповідні реабілітаційні та адаптаційні заходи.
Мета та завдання курсу	Мета навчальної дисципліни - забезпечити формування професійної компетентності студентів у сфері психологічних аспектів психоконсультативної та психокорекційної роботи відповідно до сучасної науки та практики. Завдання курсу: - ознайомити зі специфікою, можливостями та стандартами психоконсультативної та психокорекційної діяльності; - надати знання з теорії та практики сучасних психоконсультативної та психокорекційної допомоги;

	- сформувати уміння застосовувати техніки консультативної та корекційної психології у наданні професійної психологічної допомоги особистості.
Програмні результати навчання	
Під час вивчення дисципліни «Психологічне консультування та корекція» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися компетентності:	
Загальні:	
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	
Фахові:	
ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	
ФК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	
ФК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.	
ФК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.	
ФК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	
ФК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).	
ФК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.	
ФК 11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.	
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:	
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.	
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх роз'яснення.	
ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	
ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, тренінгів відповідно до вимог замовника.	
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб відповідно до віку.	
ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у процесі вирішення фахових завдань, демонструвати лідерські якості і вміння узгоджено працювати в аудиторії самостійно та під керівництвом викладача.	
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, вміло використовувати психотерапевтичні прийоми і прийоми впливу на свідомість і поведінку.	
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога, що визначають професійну поведінку і стосунки з людьми в суспільстві.	
ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я та за потреби визначити зміст запиту до супервізії.	
ПРН 19. Враховувати індивідуальну варіативність становлення людини як індивіда, особистості, суб'єкта діяльності.	

Зміст курсу		
№ з/п	ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 1. Специфіка консультативної допомоги	2
2	Тема 3. Методичні аспекти психологічного консультування	4
3	Тема 5. Особливості організації консультативної взаємодії	4
4	Тема 6. Організація консультативної взаємодії	2
5	Тема 8. Процес консультативної взаємодії	2
6	Тема 9. Технологія консультативної взаємодії	4
7	Тема 13. Сутність психологічної корекції	2
8	Тема 15. Особливості створення психокорекційних програм	2
	Усього:	22
№ з/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 2. Теоретичні засади психологічного консультування	2
2	Тема 4. Особистість консультанта та клієнта	2
3	Тема 7. Практикум з організації консультативної взаємодії	4
4	Тема 9. Технологія консультативної взаємодії	2
5	Тема 10. Практикум з психотерапевтичних навичок консультативного діалогу	2
6	Тема 11. Практикум з мовленнєвої компетентності та трансформації емоційних реакцій	2
7	Тема 12. Практикум з розвитку засобів впливу на клієнта	2
8	Тема 14. Індивідуальна та групова психокорекція	2
9	Тема 16. Алгоритм створення психокорекційної програми	2
	Усього:	20
№ з/п	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	Кількість годин
1	Тема 1. Специфіка консультативної допомоги	2
2	Тема 2. Теоретичні засади психологічного консультування	2
3	Тема 3. Методичні аспекти психологічного консультування	2
4	Тема 4. Особистість консультанта та клієнта	6
5	Тема 5. Особливості організації консультативної взаємодії	2
6	Тема 6. Організація консультативної взаємодії	2
7	Тема 7. Практикум з організації консультативної взаємодії	6
8	Тема 8. Процес консультативної взаємодії	2
9	Тема 9. Технологія консультативної взаємодії	6
10	Тема 10. Практикум з психотерапевтичних навичок консультативного діалогу	2
11	Тема 11. Практикум з мовленнєвої компетентності та трансформації емоційних реакцій	2
12	Тема 12. Практикум з розвитку засобів впливу на клієнта	2
13	Тема 13. Сутність психологічної корекції	2
14	Тема 14. Індивідуальна та групова психокорекція	6
15	Тема 15. Особливості створення психокорекційних програм	2
16	Тема 16. Алгоритм створення психокорекційної програми	2
	Усього:	48

Пререквізити	Передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисципліни «Психологія» або «Основи психодіагностики»
Кореквізити	«Психологічний спецпрактикум профпідготовки»
Постреквізити	Післядипломне навчання та також закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім рівнем магістр
Методи навчання	Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації. При викладанні <i>лекційного матеріалу</i> передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації. <i>Лекція-дискусія (бінарні)</i> - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі. <i>Лекція-аналіз конкретної ситуації</i> нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням. <i>Лекція-конференція</i> - проводиться як науково-практичне заняття заздалагеть поставленою проблемою і системою доповідей тривалістю 5-10 хвилин. Викладач підводить підсумки самостійної роботи і виступів студентів, за їх допомогою формулює основні висновки. Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, презентації тем, тестування. Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. <i>рекомендовану літературу</i>), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти: - виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації - виступ-інформування за темами семінарських занять; - семінар з індивідуальною та груповою роботою; - семінар у формі дебатів.
Засоби діагностики	Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань. Періодична форма контролю – виконання контрольних робіт, розробка проектів, планів, колоквиуми, творчі роботи. У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи програмованого контролю. Відповідно

	до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється: • систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та практичних завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань. • модульний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за означеними модулями.
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (іспит)
Перелік питань до підсумкового контролю вивчення курсу	
1. Філософія консультативної діяльності. 2. Практика індивідуального консультування. 3. Механізми психологічного впливу у консультативній роботі. 4. Моделі консультативної допомоги. 5. Професійна позиція та етичні аспекти діяльності консультанта. 6. Особистість консультанта у процесі консультативного взаємодії. 7. Особистість клієнта. 8. Специфіка консультативних взаємин. 9. Правила та принципи надання психологічної допомоги. 10. Структура психологічної консультації. 11. Основні поняття психологічної консультації 12. Поняття скарги, самодіагнозу, проблеми, запиту, теми у консультуванні. 13. Специфіка дослідження проблеми. 14. Збір інформації, первинна діагностика проблеми, ідентифікація проблеми. 15. Особливості розв'язання психологічного завдання. 16. Характеристика результативності консультативної роботи. 17. Побудова ефективного консультативного контакту (рапорт, фокус уваги та калібрування, сенсорні модальності, психологічні ключі). 18. Психотерапевтичні навички ведення консультативного діалогу 19. Рефлексивне слухання, заохочення мовлення, відображення почуттів, фокусування, емпатійна відповідь, відображення значень. 20. Специфічні риси психологічної корекції. 21. Психокорекційна ситуація і мета психологічної корекції. 22. Принципи психологічної корекції. 23. Форми психологічної корекції. 24. Етапи психокорекційної роботи. 25. Види психологічної корекції. 26. Корекція пізнавальної сфери. 27. Корекція емоційно-вольової та мотиваційної сфер. 28. Корекція аспектів поведінки, корекція невротичних станів. 29. Принципи складання і основні види психокорекційних програм. 30. Основні вимоги до складання психокорекційних програм. 31. Оцінка ефективності психокорекційних заходів.	
Політика курсу	
Навчальна дисципліна «Психологічне консультування та корекція» є обов'язковою дисципліною для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія. При вивченні навчальної дисципліни «Психологічне консультування та корекція» здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування практичних занять, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до	

занять, підготовку презентацій.

Запізнені завдання (письмові роботи). Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості скласти домашні завдання викладач надає можливість для їх повторного виконання й складання у визначеним ним термін.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять. Відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни.

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика оцінювання курсу

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, кредитного, підсумкового (семестрового) контролю за 100- бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10 балів.

Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-тренінгів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

Максимальна кількість балів - 5 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді розв'язання задач, виконання логічних завдань та тематичного тесту. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- теоретичний матеріал – 5 балів

- повнота розкриття теми, навички розв'язування логічних задач – 5 балів

Розподіл балів за поточне навчання												
ЗМ1								ЗМ2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7						
2	2	2	2	2	2	2						
ЗМ3					ЗМ4				Модульний контроль	СРС	Іспит	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16				
2	2	2	2	2	2	2	2	2	8	20	40	100

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Підсумковий (семестровий) контроль – екзамен. Семестровий екзамен з навчальної дисципліни проводиться за традиційною схемою, оцінюється за національною шкалою. Кожен студент, незалежно від поточної успішності, має його складати. Складений екзамен з оцінкою “незадовільно” не зараховується і до суми балів поточної успішності не додається.

У відповідності до вимог, об’єктивна оцінка рівня знань з боку викладача здійснюється наступним чином: під час складання іспиту з дисципліни кожен студент отримує індивідуальний білет, що складається з теоретичної частини, що містить тести, три теоретичні питання і практичної частини, що містить ситуаційну задачу; на підготовку екзаменаційного білету відводиться 45 хвилин, а викладення відповіді – до 20 хвилин. Форма проведення: письмово - усна.

Критерії оцінювання знань студентів при складанні екзамену є:

Кожне питання оцінюється за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань студента або відповідь студента не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати додаткові (уточнюючі) питання в рамках білету.

Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку завдань білету.

«Відмінно» – у відповіді повністю розкрито зміст запитання. Матеріал викладено логічно, аргументовано, мова є грамотною, науковий стиль викладення матеріалу, вільне володіння термінологічним апаратом дисципліни. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та додатковим матеріалом, що винесено для самостійного опрацювання

«Добре» – відповідь достатньо повно розкриває зміст запитання або розкриває основні (найважливіші) аспекти у запитанні, студент володіє термінологічним апаратом дисципліни. У викладеному матеріалу студент має помилки із аргументацією відповіді, недостатня логічність та послідовність викладення матеріалу. У відповіді продемонстровано високий рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях, та середній рівень володіння додатковим матеріалом.

«Задовільно» – відповідь на запитання є неповними, розкриває тільки деякі аспекти навчального матеріалу. Студент припускається помилок у використанні термінології навчальної дисципліни. Рівень володіння матеріалом, що було викладено на лекціях та додатковим матеріалом є посереднім, відповідає мінімально допустимому рівню засвоєння.

«Незадовільно» – у відповіді допущено суттєві помилки, які свідчать про відсутність володіння програмним матеріалом дисципліни, матеріалами обов’язкової літератури; студент слабо володіє / не володіє термінологією дисципліни. Відповідь практично відсутня.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за екзамен для студентів заочної форми навчання.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: 4-бальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100 – бальною ECTS.

Шкала оцінювання ECTS таким чином:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Базова

1. Ющенко І.М. Основи віково-психологічного консультування : навчальний посібник до самостійної роботи з курсу «Основи віково-психологічного консультування».- Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2023. 40 с
2. Магдисюк Л. І., Федоренко Л.П. Основи психологічного консультування : навч. посібник.- Луцьк : Вежа-Друк, 2022. – 360 с.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20907/1/opsykons.pdf>
3. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. -К: ВД «Професіонал», 2005. — 656 с.
<holohichne konsultuvannia ta korektsiia Modulno-reitynhovyi kurs.pdf>
4. Б. А. Якимчук, І. П. Якимчук Психологічне консультування (лекційний курс).- Умань: ПП Жовтий О.О., 2013.-204 с.
<h %A2%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>

Додаткова

1. Анєнкова І.П., Байдан М.А., Русова В.М. Психологічне консультування. Навч. посіб./ І.П. Анєнкова, А.М. Байдан, В.М. Русова. Київ: Каравела, 2018.
2. Березовська Л. І. Основи психокорекції: навчально-методичний посібник / Л. І. Березовська. — Мукачево : МД , 2015. — 158 с.
3. Лавацька О.Л. Основи психологічного консультування особистості: Навч. посіб. / О.Л. Лавацька. Київ: Каравела, 2018.
4. Тіунова О. В. Психологічна корекція лекції) / О. В. Тіунова. — Тернопіль : ТДП . -95 с.
5. Хомич .О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування: Навч. посіб. Київ: МА П, 2004. 152 с.
6. Щербань О.П. Практика психологічного консультування. 2-ге вид. доп. / Щербань. Київ: «Право», 2014.
7. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції : Активне соціально- психологічне навчання : Навч. посіб. / Т. С. Яценко. — К. : Вища школа, 2004. — 679 с.

Електронні ресурси

1. <http://psyfactor.org/>-"ПСИ-ФАКТОР" - Центр практической психологии